

СТИМУЛЮВАННЯ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЯК ОСНОВА НОВОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Проаналізовано проблеми міжрегіонального співробітництва в Україні: недостатня ефективність державно-приватного партнерства, нерозвинена інформаційна та фінансова інфраструктура у регіонах, слабкість механізму державного замовлення, економічне уособлення територій, зовнішньоекономічна орієнтація підприємств при виборі ринків збуту, низькі показники упровадження інновацій на виробництві. Сформовано рекомендації до поліпшення міжрегіонального співробітництва, зокрема на основі розвитку кластерів. Визначено орієнтири розширення дії механізму міжрегіонального співробітництва: розвиток регіональних фінансових ринків, вплив на розподіл ресурсів всередині країни, стимулювання внутрішньої виробничої кооперації.

Ключові слова: міжрегіональне співробітництво, регіон, державно-приватне партнерство, кластер, державне замовлення, інвестиційний паспорт території.

Постановка проблеми. Загострення соціально-економічної ситуації в Україні та руйнування господарських зв'язків між регіонами зумовлюють необхідність відновлення взаємодії регіональних економік і стимулювання співробітництва регіонів у межах країни. Посилена увага до активізації міжрегіонального співробітництва спричинена також потребою у розкритті й ефективному використанні внутрішнього соціально-економічного потенціалу розвитку регіону, а на цій основі – у зміцненні консолідованого господарського простору країни; застарілістю механізмів стимулювання регіонального розвитку і необхідністю пошуку нових, спрямованих на розкриття внутрішнього потенціалу розвитку регіону; вимогами до економії бюджетних коштів, які можуть бути заощаджені для фінансування нагальних загальнодержавних потреб.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання розвитку в Україні інституту міжрегіонального співробітництва ґрунтовно досліджуються у працях вітчизняних (Бабінова О.О., Гарагонич В.В., Кушнір М.О., Притула Я.В., Кузенко Н.В., Сторонянська І.З., Татарченко О.М. та інших) [109] та закордонних вчених (Дар С., Стед В., Зонневельд В., Алешин А.В., Дем'яненко В.А., Колодіна Е.А., Лукін Е.В.) [10-13].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У цих дослідженнях більша увага приділяється питанням співробітництва між регіонами різних країн – тобто транскордонного та єврорегіонального. Але, недостатня увага приділена питанням стимулювання співробітництва регіонів

всередині країни, пошуку економічних точок дотику між регіонами.

Формулювання цілей статті. За мету даного дослідження було визначено знаходження інструментів забезпечення міцності й стабільності взаємодії регіонів всередині країни. Досягнення мети базується на виконанні наступних завдань: проаналізувати проблеми міжрегіонального співробітництва в Україні на сучасному етапі; визначити стратегічні орієнтири розширення дії механізму міжрегіонального співробітництва; сформувати низку рекомендацій щодо поліпшення міжрегіонального співробітництва.

Викладення основного матеріалу дослідження. На заваді поширенню практики міжрегіонального співробітництва стоїть низка проблем, серед яких у першу чергу варто згадати недостатню ефективність нових механізмів стимулювання міжрегіонального співробітництва – таких, наприклад, як державно-приватне партнерство. На сьогодні, на думку експертів [14], можна назвати лише кілька прикладів успішного використання інструменту державно-приватного партнерства – передача у концесію шахт, будівництво системи водопостачання та тепlopостачання, побудова стадіонів до Євро-2012. Механізм державно-приватного партнерства в Україні передбачає залучення коштів як з бюджету, так і з приватного сектора, проте поки що частка фінансування із приватного сектора у більшості проектів такого роду не перевищує 10 %. Тому фінансування проектів більше перекладається на державний чи місцевий бюджет. Приватні суб'єкти підприємницької діяльності не мають змоги впливати на хід виконання проекту,

отримують незначну частку при розподілі продукції, а отже, не зацікавлені у використанні цього механізму.

Варто зазначити й обмеження доступу до інформації про майбутніх контрагентів у сфері економічної діяльності, про потенційні інвестиційні проекти, що мають реалізовуватися у певному регіоні; відсутність належної інформаційної інфраструктури (у т.ч. – розвиненої мережі засобів масової інформації на місцевому рівні), за допомогою якої має надаватися відповідне інформаційне представлення потенціалу розвитку регіону. Так, усі регіони України мають інвестиційні карти (портрети, паспорти) територій, у яких представлена інформація про інвестиційні можливості територій та об'єкти, що потребують капіталовкладень. Однак інформація подається розрізнено, несистемно і неперіодично. Недостатній рівень проведення виставок-ярмарків, інвестиційних форумів і форумів міжрегіонального співробітництва, які проводяться раз на рік і в одних і тих же регіонах. Це звужує можливості залучення ресурсів на потреби регіонального розвитку, зменшує інтенсивність міжрегіонального співробітництва.

Ефективному міжрегіональному співробітництву перешкоджає і недостатня кількість установ фінансової інфраструктури, які могли б здійснювати ресурсне забезпечення міжрегіональних проектів (банків розвитку, кредитних установ для фінансування місцевого розвитку), і також незначний рівень емісії муніципальних цінних паперів. В Україні регіональна мережа фінансових асоціацій, спілок, філій кредитних установ, інститутів спільного інвестування нерозгалужена. Більшість їх концентрується у великих містах, і лише в окремих малих містах та іноді селищах діють філіали комерційних банків, які не в змозі у повній мірі задовольнити попит на кредитні ресурси. Тим не менше, такі установи здатні акумулювати місцеві ресурси на розв'язання проблем територій та сприяти розбудові інфраструктури.

В Україні відсутні кредитні установи, які б фінансували винятково проблеми регіонального розвитку – комунальні банки. А, у країнах Європи діяльність комунальних банків поширена. Міські ради володіють контрольним пакетом акцій і формують 51 % статутного фонду комунального банку, інша частина створюється за рахунок коштів розташованих у місті підприємств, грошових внесків юридичних та фізичних осіб. Найважливішою складовою кредитних ресурсів таких банків є кошти,

отримані від реалізації міських облигацій місцевої позики – муніципальних цінних паперів.

Сприяти поширенню міжрегіонального співробітництва міг би механізм державного замовлення, який реалізується на підприємствах декількох регіонів, однак поки що він не набув достатнього поширення. Значна кількість підприємств стратегічно важливих галузей економіки виконують державне замовлення, яке може завантажити виробничі потужності окремих підприємств, проте цього недостатньо для стабілізації економічного розвитку всього регіону. Нестача коштів державного бюджету не дає змоги таким підприємствам повністю завантажувати виробничі потужності, незважаючи на ухвалення окремих законодавчих актів щодо підтримки таких галузей [15]. Іноді казенні та державні стратегічні підприємства не отримують у повному обсязі державні замовлення (у галузях суднобудування, авіаційного, оборонно-промислового комплексу). Унаслідок цього скорочуються обсяги виробництва, зростає кількість вивільнених працівників, які змушені шукати роботу в інших регіонах. Зокрема, складним залишається стан суднобудівельної галузі у Миколаївській області [16]. Із трьох ключових підприємств замовлення на виробництво продукції отримували лише Чорноморський суднобудівний завод. Незадовільний стан заводів «Океан» і Державного підприємства «Суднобудівний завод імені 61 комунара».

Перешкоджає міцному міжрегіональному співробітництву і концентрація виробництва у великих містах, економічна відокремленість віддалених територій та їх поступове «сповзання» до депресивного стану, руйнування виробничих зв'язків між територіями в межах одного регіону і між різними регіонами. Моногалузева структура економіки регіонів, низький рівень диверсифікації регіональної економіки спричинили ще більшу концентрацію ресурсів, з одного боку, у найбільш розвинених регіонах, а з іншого – у промислових центрах регіонів. Так, найбільша частка капітальних інвестицій надходить до регіонів, зі значними обсягами валового регіонального продукту: у січні-вересні 2014 року більше половини – 55,4 % – обсягу капітальних інвестицій було залучено в економіку чотирьох регіонів (Дніпропетровської, Донецької, Київської областей та м. Києва), з них 30,0 % – до підприємств м. Києва. В економіку чотирьох регіонів (Дніпропетровської, Донецької, Харківської областей та м. Києва) також надходить і понад дві третини – 76,2 % – прямих іноземних інвестицій, з них понад половину

(50,0 %) – до м. Києва [17]. Проте у самих регіонах переважна частка інвестицій концентрується у найбільших промислових центрах. Наприклад, у січні-вересні 2014 року у Дніпропетровській області до м. Дніпропетровська надійшло 29,8 % від загального обсягу інвестицій, м. Кривого Рогу – 30,5, м. Павлограда – 18,5, м. Дніпродзержинська – 7,4, Дніпропетровського району – 7,9 %, а частка інших міст та районів складає 0,1 - 2,9 % [18]. У Харківській області найбільші обсяги капітальних інвестицій зосереджені на підприємствах м. Харкова – 63,5 % загального обсягу, Харківського та Дергачівського районів (відповідно 8,2 та 5,7), м. Лозова (3,3 %), а частка інших міст та районів складає 0,1 - 2,4 % [19].

Підприємства різних регіонів економічно незацікавлені в укладанні угод з вітчизняними партнерами внаслідок існування більш вигідних ринків збуту за кордоном, порушення господарських зв'язків між територіально віддаленими підприємствами країни та пріоритетністю формування зв'язків із закордонними підприємствами. Зокрема, за період 2008 – 2009 рр. збільшилась (з 13 до 17) і до цього часу не змінилась кількість регіонів, які мають чітко виражену експортну орієнтацію виробництва (у цих регіонів понад 50 % виробленої продукції йде на експорт). Постачання комплектуючих для суднобудівної галузі, металургійної промисловості, важкого машинобудування, точного приладобудування, автомобільної промисловості відбувається переважно з-за кордону. А, виробничі потужності вітчизняних підприємств у цій сфері залишаються незавантаженими. Орієнтація на зовнішні ринки збуту та придбання товарів, послуг, робіт у закордонних підприємств не сприяє використанню наявного потенціалу внутрішнього розвитку у регіонах, не вирішує й комплекс соціальних питань, зокрема – забезпечення зайнятості.

Застарілість, низькі показники впровадження інновацій, висока ціна та відсутність належного асортименту товарів вітчизняних підприємств не дають змоги створити вигідну пропозицію для партнерів для формування виробничих, комерційних і збутових зв'язків усередині країни та перешкоджають зміцненню господарських зв'язків всередині країни.

Указані проблеми перешкоджають відновленню господарських зв'язків як усередині регіону, так і між різними регіонами. Через що зменшуються можливості побудови консолідованого господарського простору, посилюється економічна анклавність окремих територій, порушується баланс продуктивних

сил у регіоні, дестабілізується загальна економічна ситуація.

У той же час ефективний інструмент міжрегіонального співробітництва в Україні – кластери, які на сьогодні є найперспективнішим способом взаємодії суб'єктів господарювання у різних видах господарської діяльності та у різних регіонах. Наприклад, інноваційно-промислові кластери забезпечують розробку, виробництво та збут конкурентоспроможних товарів, робіт і послуг.

В Україні є вже чимало прикладів успішного функціонування кластерів: науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля», інноваційно-технологічний кластер «Сорочинський ярмарок», кластери сільського туризму, бджільництва та сільськогосподарського машинобудування у м. Мелітополі, кластер народних художніх промислів «Сузір'я» в Івано-Франківській області, кластер деревообробки «Полісся Рокитнівщини» та інноваційний кластер «Впровадження» у Рівненській області, транспортно-туристичний кластер «Південні ворота України» та «Швейний кластер» у Херсонській області, асоціація «Поділля Перший», яка об'єднує швейні, будівельні та туристичні кластери у Хмельницькій області, Асоціація стійкого розвитку міста Севастополь «Аура», у яку входять пілотні кластери «ЕкоЕнерго», «Байдари-тур», «Водні ресурси», «Здоров'я». Особливу роль у зміцненні міжрегіонального співробітництва відіграють транскордонні кластери.

Вагомим інструментом посилення співробітництва між регіонами є активізація діяльності в екологічній сфері. Зокрема, це стосується проведення робіт з очищення русла р. Дунай (Румунія та Одеська область України), запровадження еколого-безпечної експлуатації русла р. Дніпро (Київська, Черкаська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Херсонська області), проведення робіт з рекультивації земель, забруднених у результаті аварії на ЧАЕС (Київська, Житомирська, Чернігівська області), протидії суховіям на півдні України (Миколаївська, Херсонська, Запорізька області), проведення протипаводкових робіт та робіт із лісозбереження (Закарпатська та Івано-Франківська області). Стабільна екологічна ситуація, у забезпеченні якої беруть участь усі регіони – це запорука комфортного проживання на всій території України і сучасних, і майбутніх поколінь.

Міжрегіональне співробітництво має бути спрямоване на підвищення зацікавленості окремого регіону у формуванні міцних

виробничих та збутових зв'язків з іншими регіонами. Має відбутися поступовий перехід від торговельно-посередницьких до інвестиційно-виробничих взаємозв'язків між регіонами, що сприятиме удосконаленню структури економіки регіонів та окресленню галузевої спеціалізації регіонів. Для цього необхідно запровадити наступні види діяльності у рамках державно-приватного партнерства: будівництво житлових приміщень, спільне проведення будівельних робіт із спорудження об'єктів міжрегіонального/загальнодержавного значення, розбудова доріг місцевого/загальнодержавного значення та дорожньо-транспортної інфраструктури, спільне промислове освоєння ресурсів, прокладання туристичних маршрутів, проведення робіт із забезпечення екологічного балансу, запровадження енергоощадних технологій, проведення спільних соціальних та культурних заходів, розроблення підприємствами різних регіонів спільних інвестиційних проектів. Доцільно заохочувати приватні підприємства до участі у проектах, що здійснюються на засадах державно-приватного партнерства, шляхом збільшення їх частки у фінансуванні таких проектів за рахунок надання гарантій незмінності умов фінансування проекту упродовж терміну реалізації проекту. Варто застосовувати пільги при внесенні інвестором плати за користування надрами для видобування корисних копалин під час виконання угоди про розподіл продукції, якщо інвестором виступає резидент, з метою стимулювання збільшення обсягів капітальних інвестицій.

Органи місцевого самоврядування мають проводити інформаційні кампанії щодо пропаганди можливостей внутрішнього ринку і наявного ресурсного та виробничого потенціалу територій, представлення на веб-сторінках органів місцевого самоврядування наступних складових: ресурсної (природного, людського) потенціалу регіону й адміністративно-територіальних одиниць у регіоні; інвестиційних карт (портретів, паспортів) та виробничих можливостей регіону; повної та вичерпної інформації щодо заходів виставково-просвітницького характеру, що проводяться у регіонах. Найбільш поширеними формами просвітництва є виставки досягнень, ярмарки, робота торгових домів і торгових представництв, конференції, круглі столи, дні ділового співробітництва, економічні місії, бізнес-тури представників підприємств.

Поліпшити рівень фінансового забезпечення розвитку міжрегіонального співробітництва можливо шляхом розширення регіональної мережі філій кредитних установ, фінансових

асоціацій та спілок, стимулювання придбання ними цінних паперів, у першу чергу – емітованих міськими радами; формування центрів регіональної фінансової інфраструктури – комунальних банків, які акумулюватимуть фінансові ресурси у фінансово слабких регіонах з низькою концентрацією виробничих підприємств і фінансуватимуть міжрегіональні інфраструктурні проекти; збільшення обсягів випуску муніципальних цінних паперів; сприяння збільшенню частки облігацій муніципальної позики у структурі активів інститутів спільного інвестування; перехід від фінансового забезпечення з боку держави на основі дотацій до кредитування проектів і програм співробітництва на основі субвенцій.

Інтенсифікувати коопераційні зв'язки між підприємствами різних регіонів з метою виконання державного замовлення у повному обсязі можна за рахунок розміщення державних замовлень на поставку продукції для загальнодержавних потреб на системоформуючих підприємствах регіону, участі держави у відібраних на основі конкурсу інвестиційних проектах та застосування контрактної схеми їх реалізації; розбудові чи відновленні ланцюга «джерело сировини – виробництво – ринок збуту» у межах міжрегіональних кластерів, які охоплюють галузі й виробництва у різних регіонах.

Органи місцевого самоврядування мають сприяти також створенню суб'єктів підприємницької діяльності у невеликих містах для освоєння нових ресурсних джерел шляхом унормування відповідних положень у щорічних програмах соціально-економічного і культурного розвитку визначеної адміністративно-територіальної одиниці та середньострокових стратегіях економічного і соціального розвитку регіону стосовно формування багатогалузевої структури виробництва у регіоні на основі; залученню робочої сили (за рахунок надання значних соціальних гарантій з боку місцевих рад) до роботи на віддалених територіях у спосіб тимчасового працевлаштування, проведення громадських робіт по благоустрою територій, проведення культурних та спортивних заходів, будівництва, сезонних робіт у сфері туризму та у сільському господарстві; подальшому створенню й розвитку інтеграційних форм просторової організації і саморозвитку міжрегіональних систем – міжрегіональних кластерів.

Місцеві ради можуть виявляти суб'єктів підприємницької діяльності, які конкурентоспроможні на внутрішньому ринку та орієнтовані на його потреби, використовують місцеву сировину і матеріали, втілюють

програми імпортозаміщення у виробництві, розвивають міжрегіональні коопераційні зв'язки, та стимулювати їх до укладання угод про співробітництво із вітчизняними підприємствами інших регіонів. При цьому на підприємства комунальної форми власності можна впливати безпосередньо за допомогою ініціювання створенням сумісних підприємств по виготовленню спеціалізованої продукції, переробці продукції, сприяння перепрофілюванню підприємств традиційних ресурсномістких галузей на виробництво продукції, що тяжіє до внутрішнього ринку споживання (виготовлення продуктів харчування, переробка сільськогосподарської продукції, легка промисловість). Для підприємств інших форм власності доцільно створювати преференційні режими господарської діяльності через надання можливостей отримання кредитів за зниженими ставками, застосування понижуючого коефіцієнта у нормах амортизації, встановленням пільгових ставок місцевих податків і зборів.

Зацікавити суб'єкти підприємницької діяльності у застосуванні інноваційних виробничих технологій та випуску товарів належної якості можливо також шляхом внесення відповідних змін і доповнень до Програми інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні та Концепції науково-технологічного та інноваційного розвитку України стосовно посилення зв'язку між виробництвом та науково-дослідними установами, стимулювання міжрегіональної науково-дослідної кооперації, активізації інноваційних процесів та реалізації високоінноваційних проектів; зміцнення механізму комерціалізації результатів наукових досліджень та розробок, надання державної підтримки на випуск інноваційної продукції, сприяння розбудові мережі інноваційної інфраструктури – технополісів, технопарків, індустріальних парків, наукових містечок, бізнес-інкубаторів та ін.

Висновки та перспективи подальших досліджень. З метою протидії дезінтеграційним тенденціям на рівні єдиного господарського простору країни, пошуку шляхів зміцнення внутрішнього ринку України необхідно здійснити наступні заходи щодо інтенсифікації міжрегіонального співробітництва:

- розширення сфери застосування механізму державно-приватного партнерства, збільшення зацікавленості приватних підприємств у використанні інструменту державно-приватного партнерства в інфраструктурних (у першу чергу

– дорожньо-транспортних) проектах, проведення спільної діяльності у дотриманні екологічного балансу, формування міжрегіональних кластерів;

- розширення інформаційного представлення потенційних інвестиційних проектів у регіонах, поширення інформації про виставки та ярмарки, що проводяться у регіонах з метою рекламування виробничої та збутової діяльності підприємств у різних регіонах;

- розвиток регіонального фінансового ринку з метою збільшення обсягу фінансових ресурсів, які могли б залучатися для фінансування проектів винятково місцевого значення;

- розширення обсягу державного замовлення для стратегічно важливих для держави та кількох регіонів підприємств, використання при цьому сформованих господарських зв'язків між регіонами для розміщення державного замовлення на підприємствах кількох регіонів;

- вплив на розподіл виробничих і людських ресурсів по регіонах і всередині регіонів шляхом заохочення створення підприємств на віддалених територіях і поступового залучення таких територій до господарського обороту;

- відновлення господарських зв'язків між регіонами всередині країни на основі створення економічних стимулів для підприємств для їх співробітництва з вітчизняними підприємствами;

- стимулювання підприємств до розширення асортименту товарів та переходу на випуск товарів належної якості, збільшення частки інноваційних товарів, розумне використання критерію «ціна-якість» у випущеній продукції у виробничій стратегії підприємств, створення інноваційної інфраструктури.

Указані заходи дозволять відновити порушені коопераційні зв'язки між регіонами, зміцнити міжрегіональні виробничі зв'язки; сприятимуть розкриттю внутрішнього потенціалу розвитку регіонів та повному задіяння місцевих ресурсів на потреби регіонального розвитку; позитивно вплинуть на інтенсифікацію виробничої і збутової кооперації між підприємствами та подолання відмінностей у рівнях розвитку регіонів; збільшать рівень зайнятості. Налагоджене міжрегіональне співробітництво дозволить ефективно реалізовувати масштабні інфраструктурні проекти, сформує сприятливі передумови для розв'язання спільних для регіонів соціальних та екологічних проблем, дозволить досягти високих показників людського розвитку. Взаємодія економік різних регіонів, поступове згладжування протиріч між рівнями їхнього розвитку сприятимуть розбудові та зміцненню консолідованого господарського простору у межах усієї країни.

Список літератури

1. Бабінова О.О. Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні [Електронний ресурс].- Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_04\(11\)/11boopru.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_04(11)/11boopru.pdf)
2. Гарагонич В.В. Стратегія міжрегіональної й транскордонної співпраці в контексті євроінтеграції України / В. Гарагонич // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки та знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. - 2010. - Вип. 19. - С. 265-276.
3. Кушнір М.О. Щодо стимулювання міжрегіонального співробітництва: інституційно-правовий аспект / М.О. Кушнір. Аналітична записка [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/980/>.
4. Притула Я.В., Кузенко Н.В. Структурні реформи і регіональна конвергенція в Україні / Я.В. Притула, Н.В. Кузенко // Регіональна економіка.- 2013.-№ 1.-С.7-16.
5. Сторонянська І.З. Регіони України: пошук моделі конвергентного розвитку: Монографія / І. З. Сторонянська; Ін-т регіональних досліджень НАН України.-Львів: Арал, 2008.-144 с.; Сторонянська І.З. Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: тенденції та перспективи розвитку: [монографія] / І.З. Сторонянська: НАН України. Ін-т регіональних досліджень.-Львів, 2009.-392с.; Сторонянська І. Регіональний розвиток України: проблеми інтеграції та конвергенції / І. Сторонянська.-Львів: ІРД НАНУ, 2010. -324 с.
6. Татарченко О.М. Формування моделі міжрегіонального співробітництва / О.М. Татарченко // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.-2014.- № 1(208).-С.145-149 [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.google.com.ua/url?url=http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
7. Міжрегіональне співробітництво у системі нової регіональної політики України / С. О. Біла, І. Г. Бабець, І. В. Валюшко, Я. А. Жаліло [та ін.]; за ред. Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2011. – 32 с. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Mezregion_s_pivr-1b211.pdf.
8. Шевченко О.В. Механізми стимулювання міжрегіонального співробітництва в Україні / О.В. Шевченко. Аналітична записка [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1056/>.
9. Алешин А.В. Развитие партнерских отношений в системе региональной экономики: использование концепции жизненного цикла / А.В. Алешин // Региональная экономика и управление: электронный научный журнал.-2013.-№1(33) [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://region.mcnip.ru/modules.php?name=News&file=article&sid=279>
10. Duhr S., Stead D., Zonneveld W. The Europeanization of spatial planning through territorial cooperation / // Planning Practice & Research, Vol. 22, No. 3, pp. 291 – 307, August 2007 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02697450701688245>.
11. Демьяненко В.А. Межрегиональное сотрудничество субъектов РФ в контексте федеративного строительства страны / В.А. Демьяненко В.А. // Вестник Псковского государственного университета. Серия: Социально-гуманитарные и психолого-педагогические науки.- 2013.-№3.
12. Колодина Е.А. Роль государства в регулировании межрегиональной интеграции / Е.А. Колодина // Известия Иркутской государственной экономической академии. Экономика и экономические науки.- 2003.
13. Лукин Е.В. Межрегиональные связи: состояние и проблемы развития (на примере Вологодской области) /Е.В. Лукин // Экономика и экономические науки.-2012 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/search?q0%9E>.
14. Висоцький В. Врегулювання процесу прийняття органами місцевого самоврядування фінансових зобов'язань в рамках договорів державно-приватного партнерства: // http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/F&E%20Forums/10%20Forum/Materials_ukr.pdf.
15. Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудівної промисловості / Закон України від 06 вересня 2012 р. № 5209-VI.
16. Дані з офіційного сайту Миколаївської ОДА: <http://www.mykolayiv-oda.gov.ua>.
17. Експрес-випуски Державної служби статистики України за січень-вересень 2014 року [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
18. Капітальні інвестиції у Дніпропетровській області у січні-вересні 2014 року [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.dnprstat.gov.ua/expres/2014/11/index.htm>.
19. Капітальні інвестиції в Харківській області за січень-вересень 2014 року [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/ekspres-vypusky>

Аннотация

Ольга Шевченко

**СТИМУЛИРОВАНИЕ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА КАК ОСНОВА НОВОЙ
РЕГИОНАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В УКРАИНЕ**

Проанализированы проблемы межрегионального сотрудничества в Украине: недостаточная эффективность государственно-частного партнерства, неразвитость информационной и финансовой инфраструктуры в регионах, слабость влияния механизма государственного заказа, экономическая

обособленность территорий, внешнеэкономическая ориентация предприятий при выборе рынков сбыта, низкие показатели внедрения инноваций на производстве. Сформированы рекомендации по улучшению межрегионального сотрудничества, в частности, на основании развития кластеров. Определены ориентиры расширения действия механизма межрегионального сотрудничества: развитие региональных финансовых рынков, влияние на распределение ресурсов внутри страны, стимулирование внутренней производственной кооперации.

Ключевые слова: регион, межрегиональное сотрудничество, государственно-частное партнерство, кластер, государственный заказ, инвестиционный паспорт территории.

Summary

Olga Shevchenko

STIMULATION OF INTERREGIONAL COOPERATION AS THE BASE FOR NEW REGIONAL POLICY IN UKRAINE

Problems of regional cooperation in Ukraine are analyzed in article and these problems are: insufficient effectiveness of public-private partnership, underdeveloped informational and financial infrastructure in regions, scarcity of state contract mechanism, territorial economic insulation, foreign economic orientation of enterprises during the establishment of markets, low indices of innovations implementation into production. Recommendations on improvement of interregional cooperation, in particular, on the base of cluster development are formed. Guidelines for expanding of interregional cooperation mechanism are defined as follows: development of regional financial markets, impact on resources allocation in the country, stimulation of internal productive cooperation.

Key words: interregional cooperation, region, public-private partnership, cluster, state contract, territorial investment passport